

2 Ledare

Redaktörer: Rebecka Bohlin (RB) och F

Rebecka Bohlin

Utspel utan poäng

”SVENSKA MILJONÄRER beredda sänka sina löner.” Så lyder rubriken på ett pressmeddelande från miljonärsmagasinet *Connoisseur*, en tidskrift som distribueras gratis till de 40 000 personer i landet som har en deklarerad inkomst på över 1,2 miljoner eller en viss förmögenhet.

Connoisseur visar (nej, jag får inte deras tidning, men dock deras pressmeddelanden) genom en undersökning bland sina läsare inte bara att de kan tänka sig lägre löner utan också att miljonärerna anser det ”oacceptabelt” med bonusar till ledningar i företag som inte går med vinst.

Visst låter det fint. Om det vore sant.

OM MILJONÄRERNA SJÄLVA tycker, precis som de flesta vanliga arbetande människor tycker om dem, både att de tjänar mer pengar än de behöver (61 procent kan tänka sig lägre lön) och att dagens bonussystem gått över styr (81 procent vill avskaffa bonusar om företaget går med förlust), borde det ju vara enkelt: Det är bara att ta från de rika och ge till de fattiga. Så varför sker det inte?

Det enkla svaret är att det är en sak att svara på en allmän enkätfråga och en annan att skriva under ett eget löneavtal. Dessa miljonärer kommer självfallet inte att agera samfällt för att införa lönetak och bonusstopp. Och inte heller kommer de att riva upp sina egna kontrakt. Makten avskaffar inte sig själv.

Klasskampen är inte avhängig opinionsundersökningar. Den är avhängig styrkeförhållanden, som i sin tur är beroende av organisering och kamp. Det innebär att så länge det inte finns kämpande fackföreningar som både har styrkan och viljan att kräva förändring kommer ytterst lite, även av sådant som ”alla” säger sig stå bakom, att hända.

Visst kan enskilda mediedrev kring enskilda personers omoraliska bonusar och/eller löner påverkas i tider av kris. I veckan har vi sett flera sådana exempel: Familjen Wallenberg ”tvingades” efter massiv uppmärksamhet dra tillbaka en beslutad löneökning på 2 miljoner kronor till SEB:s vd Annika Falkengren. Skandia Livs ledning beslutade i måndags, efter uppmärksamheten i media, att avstå från bonus för 2008. Även pensionsbolaget Alectas ledning väljer att avstå sin bonus för 2008.

Men detta är blott krusningar på vattenytan. Samma företag vars ledningsgrupper skriver pressmeddelanden om hur de frivilligt avstår bonus, fortsätter betala ut rörliga ersättningar för miljontals kronor till andra medarbetare i organisationen (Skandia Liv: drygt 7 miljoner och Alecta 10 miljoner, visar en sammanställning Svenska Dagbladet gjort).

Ställ detta mot att Sverige, trots det dramatiska medlemstappet de senaste åren, fortfarande har en av världens starkaste fackföreningsrörelser, numerärt sett. Men den styrkan är inte mycket värd om den inte kombineras med en kampvilja.

LO:s ordförande Wanja Lundby-Wedin har i veckan gett ett tydligt exempel på att hon inte företräder arbetarklassens intressen, när hon försvarar att hon deltagit i beslut om ledningsbonusar i AMF – samtidigt som pensionsutbetalningarna till hennes medlemmar krymper. Trots detta, trots ökande klassklyftor och trots att arbetarna betalar den stora notan för den ekonomiska krisen, fortsätter borgerliga tidningar att på sina ledarsidor beskriva de svenska facken som orimligt starka och kräva att de backar in fråga om till exempel lagen om anställningsskydd och rätten till stridsåtgärder.

De ljuger sig blå.

